

Μιχάλης Λυριστής
26 Μαΐου 2023

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, φορέας χρηματοδότησης και υλοποίησης, στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης με το ΥΠΠΟΑ και το Ίδρυμα Καθολικών Νάξου « Ο Τίμιος Σταυρός»

Στην σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης για την εκπόνηση των μελετών αποκατάστασης του Μεγάρου των Ιησουιτών, στη θέση Καλαμίτσια Μελάνων Νάξου, προέβησαν το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και το Ίδρυμα Καθολικών Νάξου «Ο Τίμιος Σταυρός».

Το έργο εντάσσεται στον σχεδιασμό της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η οποία στοχεύει στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης, σύγχρονης και καινοτόμου πολιτικής για τον πολιτισμό, πολλαπλά αξιοποιήσιμης, που περιλαμβάνει το σύνολο των εκφάνσεων του πολιτιστικού αποθέματος των περιοχών του Νοτίου Αιγαίου, καθώς και των δράσεων των φορέων πολιτισμού, που κινούνται στο χώρο αυτό.

Την Προγραμματική Σύμβαση υπογράφουν η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, **Λίνα Μευδώνη**, ο Περιφερειάρχης, **Γιώργος Χατζημάρκος** και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος Καθολικών Νάξου, **Ιάκωβος Ναυπλιώτης - Σαραντηνός**.

Το Μέγαρο Καλαμιτσίων ανήκει στο Ίδρυμα Καθολικών Νάξου « Ο Τίμιος Σταυρός» και έχει κηρυχθεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Αποτελεί ξεχωριστό και χαρακτηριστικό στοιχείο της ιδιαίτερης ταυτότητας και φυσιογνωμίας των Αιγαιοπελαγίτικων νησιών και λαμπρό δείγμα αρχιτεκτονικής του είδους του. Έχει αποτελέσει μέχρι σήμερα αντικείμενο πολλών επιστημονικών μελετών και είναι πολύ γνωστό σε διεθνές επίπεδο, με αποτέλεσμα να δέχεται πολλούς επισκέπτες. Η αποκατάστασή του σπουδαίου και χαρακτηριστικού αυτού κτηρίου, πέρα από την διάσωση ενός μνημείου θα προσελκύσει πολύ μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το πολιτιστικό και ιστορικό απόθεμα της Νάξου.

Ιστορικά στοιχεία

Στην περιοχή των Μελάνων Νάξου και σε απόσταση δύο χιλιομέτρων από το χωριό, ένας βατός χωματόδρομος οδηγεί στα Καλαμίτσια. Πρόκειται για μιά κατάφυτη κοιλάδα και έναν ειδυλλιακό τόπο, στον οποίο δεσπόζει ένα παλάτι, κτίσμα του 1673, που απετέλεσε την εξοχική κατοικία

Καθολικών Μοναστικών Ταγμάτων (Ιησουιτών - Λαζαριστών - Σαλεσιανών) και των μαθητών της Σχολής, που διεύθυναν και λειτουργούσαν επί τριακόσια έτη οι προαναφερόμενοι Μοναχοί. Υπήρξε επίσης κέντρο διαχείρισεως και οικονομικής εκμεταλλεύσεως της μεγάλης κτηματικής περιουσίας της Αδελφότητας των λαϊκών Καθολικών της Νάξου (κοινωφελής οργάνωση), που κατά την παράδοση και ιστοριογραφία ιδρύθηκε το 1227. Παλαιότερα ονομαζόταν «Αδελφότης του Αγιωτάτου Σώματος του Χριστού» και μετονομάσθηκε τον 19ο αιώνα «Αδελφότης του Τιμίου Σταυρού», σήμερα δε αποτελεί κοινωφελές ίδρυμα, το Ίδρυμα Καθολικών Νάξου « Ο Τίμιος Σταυρός». Η Αδελφότητα, μέσω των ανωτέρω Μοναστικών Ταγμάτων από το 1627 και επί τρεις αιώνες (μέχρι το 1927) συντηρούσε το σπουδαίο εκπαιδευτικό ίδρυμα, που εξελίχθηκε στην περίφημη Εμπορική Σχολή της Νάξου, της οποίας οι απόφοιτοι στελέχωναν τη Δημόσια Διοίκηση αλλά και ιδιωτικές επιχειρήσεις μετά την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους.

Η Προγραμματική Σύμβαση αφορά στην τοπογραφική και αρχιτεκτονική αποτύπωση του Μεγάλου Καλαμιτσίου καθώς και την αρχιτεκτονική προμελέτη αποκατάστασης του Μνημείου και προτάσεις χρήσεων, προκειμένου να επιλεγούν οι αναγκαίες και κατάλληλες επεμβάσεις. Οι παραπάνω μελέτες είναι απαραίτητες προκειμένου να κατατεθεί αίτημα ένταξης της αποκατάστασης του Μνημείου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Φορέας χρηματοδότησης και υλοποίησης του αντικειμένου της Προγραμματικής Σύμβασης είναι η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, με Φορέα Επιστημονικής Εποπτείας το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, δια της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Κύριος του έργου είναι το Ίδρυμα Καθολικών Νάξου « Ο Τίμιος Σταυρός».

Η διάρκεια της Προγραμματικής Σύμβασης είναι δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της.